

**Szkoła Podstawowa im.bł.s. Julii Rodzińskiej
w Nawojowej, Rzeczpospolita Polska**

**Základná škola nár. um. Ľudmily Podjavorinskej s MŠ
Bzince pod Javorinou, Slovenská republika**

**Základní škola Václava Havla, Na Valech 45,
Poděbrady, Česká republika**

**5. słowiański zbiór opowiadań
5. slovanský zborník poviedkový
5. slovanský sborník povídkový**

pod auspicjami - pod záštitou

SLOVANSKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČR

veřejná výzkumná instituce

**maj – máj – květen
2018**

Maria Julia Rodzińska

FOTO: <http://dominikanki.pl/oto-my/julia-rodzinska/>

polska siostra zakonna, dominikanka, błogosławiona Kościoła katolickiego.

Po wybuchu II wojny światowej brała udział w tajnym nauczaniu języka polskiego, historii, religii i prowadziła działalność humanitarną. W lipcu 1943 została aresztowana i uwięziona przez gestapo w więzieniu na Łukiszkach, a stamtąd trafiła do niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof. Została poddawana torturom, izolacji i poniżaniu. Niosła pomoc duchową współwięźniom niezależnie od wyznania i narodowości.

Zmarła z wycieczczenia i na skutek chorób pomagając konającym więźniarkom żydowskim.

Ľudmila Riznerová -Podjavorinská, slovenská spisovateľka

patrí medzi spisovateľky, ktoré v druhej polovici 19. storočia pozdvihli slovenskú literárnu tvorbu na profesionálnu úroveň. Narodila sa v Horných Bzinciach (dnes Bzince pod Javorinou), dedinke pod Veľkou Javorinou. Je známá ako spisovateľka, poetka, prozaička, zakladateľka dernej slovenskej literatúry pre deti.

Václav Havel, prezident České republiky

Foto: Ivo Šilhavý

český dramatik, eseista, kritik komunistického režimu a později politik.

Byl devátým a posledním prezidentem Československa (1989–1992) a prvním prezidentem České republiky (1993–2003). Pochází z Prahy, navštěvoval internátní školu v Poděbradech (spolu s Milošem Formanem). Stal se prvním mluvčím Charty 77 a symbolem boje občana za svobodu.

Svým statečným postojem v boji za lidská práva a věci veřejné se stal symbolem aktivního občanství.

Drodzy młodzi pisarze: polsko - słowacko - czescy - przyjaciele, z powodzeniem ukończyliście bardzo udaną pracę literacką pn. „V słowiański zbiór opowiadań” w ramach projektu "Etwinning - partnerska współpraca szkół europejskich". Wasz wysiłek i współpraca zasługują na uznanie. W ciągu ostatniego roku zdobyliście nowe doświadczenia w pisaniu i zapoznaliście się z krajowymi autorami opowiadań dwóch sąsiednich krajów słowiańskich. Napotykaлиście również przeszkody w nauce innych języków słowiańskich.

Z przyjemnością współpracowaliśmy Państwem. Życzymy polskim uczestnikom powodzenia w szkołach średnich, słowackim i czeskim w innych działaniach etwinningowych, na przykład w VI słowiańskim postępowaniu. A my, nauczyciele, pracowaliśmy z Wami nad rozwojem osobistym. Wielu sukcesów, drodzy przyjaciele.

Milí mladí polsko - slovensko - českí spisovatelia - priatelia, práve sme spoločnými silami dokončili veľmi úspešné literárne dielo „5. slovanský zborník poviedkový“ v rámci projektu eTwinning - partnerská spolupráca európskych škôl. Vaša snaha a spolupráca si zaslúži uznanie. Počas posledného školského roka ste získali nové skúsenosti v oblasti autorského písania a zoznámili ste sa s národnými autormi poviedok dvoch susedných slovanských krajín. Zároveň ste zdolávali prekážky pri poznávaní ďalších slovanských jazykov.

Radi sme s vami spolupracovali, polským účastníkom želáme veľa šťastia na stredných školách, slovenským a českým množstvo síl do ďalších etwinningových aktivít, napríklad pri

práci na 6. slovanskom zborníku. Aj my, učitelia, sme s vami spolupracovali a tým sme rozvíjali svoj osobný profesijný rast. Veľa úspechov, milí priatelia!

Milí mladí polsko – slovensko – čeští spisovatelé - přátelé, právě jste společnými silami dokončili velmi zdařilé literárni dílo „5. slovanský sborník povídkový“ v rámci projektu eTwinning – partnerská spolupráce evropských škol. Vaše snaha a spolupráce zaslouží uznání. Během uplynulého školního roku jste získali nové zkušenosti při autorském psaní a seznámili jste se s národními autory povídek dvou sousedních slovanských zemí. Zároveň jste zdolávali překážky při poznávání dalších slovanských jazyků.

Rádi jsme s vámi spolupracovali, polským účastníkům přejeme hodně štěstí na středních školách, slovenským a českým hodně sil do dalších etwinningových aktivit, třeba při práci na 6. slovanském sborníku. I my, učitelé, jsme s vámi spolupracovali, a tím jsme rozvíjeli osobní profesní rozvoj. Hodně úspěchů, milí přátelé.

Mgr. Bernadetta Michalik   Mgr. Ludmila Šupáková

Mgr. Vlastimil Špinka

Vážení přátelé, sledoval jsem, jak pracujete na společném díle, které mě příjemně překvapilo. Jméno Slovanského ústavu Akademie věd ČR vám přeji hodně úspěchů v další práci.

Mgr. Václav Čermák, Ph.D., ředitel Slovanského ústavu AV ČR

Atletické přátelství

Adrian Jędrecki

Alex Farský

Erik Gulán

Jana Havlinová

Kamil Mičo

Krzysztof Dutka

Martina Kovaříková

Michal Linhart

Petr Jan Tomek

„Tak a jsme ve škole,“ povídá maminka s úsměvem na tváři malému Máriovi. „Přeji ti v první třídě mnoho úspěchů a ne abys donesl hned první den špatnou známku, je ti to jasné?“ usmívá se. Mário odhodlaně povídá: „Neboj, maminko, už jsem přeci tvůj velký kluk.“ „Vždyť já vím. Po obědě se tu pro tebe stavím. A už běž, at' nezmeškáš,“ radí maminka.

Mário vchází do dveří 1. A a zděšeně pozoruje množství budoucích spolužáků a spolužaček. Všichni se jistě brzy stanou kamarády, a jeho si tu nikdo nevšimne. Jediné místo, kam se může posadit, je hned v první lavici, kde sedí nějaká holka. Dohlíží tam mladá paní učitelka. „Ahoj, já jsem Mário,“ špitne, „mohu si sednout k tobě?“ „Ano, já jsem Karolínka.“

Popoludní prišla mama, nadšený Mário sa k nej vrhol: „Mami, mami, našiel som si kamarátku, volá sa Karolínka, bol som poslušný a pani učiteľka ma pochválila.“

„Tak ideme do cukrárne!“ navrhla mama. Mário sa pozrel za odchádzajúcou Karolínkou. Bežala k bielemu Mercedesu Benz CLA 180. Mário netušil, kto sedí v aute, asi jej otec pomyslel si.

Viac ho to už nezaujímalо, pretože išli s mamou do cukrárne. Mário si dal čokoládovú zmrzlinu, ale keď bol dnes taký slávnostný deň, tak mama kúpila aj veterníky a laskonky. Mama popíjala kávu a Mário znova videl to auto, ale teraz tam bol s nimi jeden chalan a dievča a všetci mali v rukách veľké tašky.

Całą drogę do domu Mario myślał, kim mógł być ów chłopiec. Mężczyzna na pewno był ojcem Karoliny, lecz młodzieniec go zirytował, bo nie wyglądał przyjaźnie. Wieczorem zaniepokojona mama zapytała go:
Mario, wszystko dobrze?

Tak mamo...-odpowiedział Mario- jestem po prostu zmęczony...

Mama nie ustąpiła tak łatwo i dopytywała dalej:

Synku, przecież widzę, że coś jest nie tak... Czy w szkole wszystko dobrze?

Zmęczony nieustępliwością mamy, Mario w końcu się ugiął:

-W szkole dobrze. Siedziałem w ławce z taką dziewczynką, którą bardzo polubiłem, a potem zobaczyłem ją w towarzystwie starszego chłopaka, który wyglądał niesympatycznie i się trochę martwię.

- Nie martw się, synku. To na pewno jej brat albo ktoś z rodziny. Rodzice przecież nie pozwolą jej skrzywdzić, a poza tym ucieszą się, że poznała takiego kolegę jak ty. Na pewno się zaprzyjaźnicie i będącie mieli wspólne hobby.

-Masz rację, mamo. - Odparł uspokojony Mario.

-Ale jutro podejdziesz do niej i zapytasz, kim był ten chłopiec, dobrze? - Powiedziała mama.

Następnego ranka Mario, idąc do szkoły, zobaczył Karolinę w towarzystwie chłopaka, którego tak nie lubił, mimo że go nie znał. Karolinka powiedziała, że to jej

kuzyn Czesław, który przyjechał z Pragi z rodzicami w odwiedziny do rodziny.

Mário přišel rychle domů a zbrkle řekl mamince: „Je to její starší bratranc Čeněk.“ Maminka udělala večeři a Mário šel brzy spát. Zdály se mu krásné dobrodružné sny zalité jasným sluníčkem.

Druhý den časně vstal a s nadšením běžel do školy. Karolínka už na něj netrpělivě čekala. Poté šli spolu do šatny 1. A, prohodili páár slov a Mário jí potichu a stydlivě řekl: „Mám tě moc rád.“ Ona zčervenalá a šla za ním do nové třídy. „Moc toho o sobě nevíme,“ začal Mário, a tak se pustili do povídání. „Tak jaké máš koníčky, Karolínko?“ ptal se. „Já ráda čtu, kreslím, tancuji a chodím na atletiku. Ale už zvoní, musíme na tělocvik,“ odpověděla Karolínka.

Na tělocviku děti běhaly a pak si měly udělat dvojice. „Budeš se mnou, Mário?“ usmívá se Karolínka. „Jasně,“ souhlasí. „Kdo jde první?“ zeptala se paní učitelka. „Tak třeba vy.“ Doběhli a Mário povídá Karolínce: „Běžela jsi výborně, chodíš asi na atletiku, běháš jako o závod.“

„Jasně, chodím, nechceš taky?“ zeptala se s úsměvem na tváři.

„Jasne, išiel by som, ale neviem, či mi to pôjde, neviem totižto dobre behať“, odpovedal Mário. Karolínka mu odpovedala: „Tam ťa všetko naučia.“ Mário odpovedal: „No dobre, môžem skúsiť. A kedy bývajú tréningy?“

„Každý pondelok, stredu a piatok od 15:00 do 17:00“, odpovedala Karolína. Vyučovanie sa skončilo a Mário išiel hned’ domov a pochválil sa mame. Tá mu odpovedala: „Tak to ti budem musieť kúpiť bežecké tenisky. Kedy to bude vlastne bývať.“ „Každý pondelok, stredu a piatok od 15:00, Karolína s tetou po mňa budú chodiť, aj domov ma budú dovážať.“

Przez najbliższe miesiące Mario uczęszczał na treningi i stawał się coraz to lepszy, a kilka razy udało mu się nawet prześcignąć Karolinę.

Po kilku miesiącach żmudnego treningu nastął dzień zawodów.

-Hej, Karolina! Co tam u ciebie?

-Cześć Mario, wszystko w porządku. Też idziesz na trening?

-Tak. Miałem jechać autobusem, ale możemy sobie zrobić mały spacer.

-O, to świetnie. Lubię chodzić pieszo. – Ucieszyła się dziewczynka.

Po kilkunastu minutach dotarli na miejsce, przebrali się i akurat mieli wchodzić na salę, gdy nagle rozległ się krzyk Karoliny.

-Co się stało?! – Zapytał przerażony Mario.

-Karolina spadła ze schodów! Ma złamana nogę i jest cała poobijana!

- Jak to?! Wyjdzie z tego?

- Raczej tak, ale nie pojedzie na zawody.- Powiedział trener.

Mario nie mógł się skupić na treningu, a kiedy wrócił do domu, opowiedział wszystko mamie. Nazajutrz przed zawodami wybrał się, aby odwiedzić Karolinę w szpitalu.

„Ahoj, Karolínko, jak ti je?” Karolínska se na Mária podívá, usměje se a odpoví: „Ahoj, už je mi o dost lépe, bohužel mi dali berle, po nemocnici jezdím na vozíčku a nemohu pár dní běhat.” Mário zesmutní a skloní hlavu. Karolínska ví, že je to více než pár dní, ale Máriovi to neříká.

„Myslel jsem si, že si mé první závody užijeme spolu. Je mi to moc líto.” Karolínce je to také velmi líto, ale poté nadšeně vykřikne: „Už jsem se ptala pana doktora a ten říkal, že se na příští závody mohu jet podívat a mohu tam být s vámi. Pomůžete mi?” Mário se zamysleně zeptá: „Vždyť je to za měsíc. Ty ještě budeš v nemocnici?” Karolínska hlasitě a důrazně odpoví: „V nemocnici už nebudu, ale musím své nohy nechat odpočívat, abych poté mohla opět nastoupit a běhat s vámi.” Mário je smutný, ale už musí jít, protože má trénink a musí se připravit na zítřejší závod. „Ahoj Mário, přijdeš se na mě ještě někdy podívat?”

„To je jasné. Myslím na tebe. A těším se i na další příhody.” A honem pospíchá na trénink, který za chvíli začíná na atletickém stadionu.

Prešlo niekoľko rokov odvtedy, čo sa Mário rozlúčil s Karolínou v nemocnici. Veľa sa toho v jeho živote zmenilo. Na svoju kamarátku Karolínu takmer

zabudol, pretože jeho život boli iba tréningy, popri nich škola, potom preteky, neustále cestovanie. Jeho úsilie prinieslo výsledky. Mário sa zúčastnil olympijských hier, sút'ažil v behu na 5 km. V hľadisku sedela Karolinka, myslala na spoločné tréningy doma v športovom klube, držala Máriovi palce bez toho, aby on o tom vedel. So slzami v očiach si položila ruku na svoju ubolenú nohu.

Mário skončil na 3. mieste. Užíval si slávu na stupni víťazov i potom s novinármi, funkcionármí, fanúšikmi. Ked' Mário vyšiel zo štadióna, stretol sa s Karolínkou, ktorá tam vytrvalo stála s ostatnými priaznivcami. Mário ju zbadal a hned' ju spoznal. Oči sa im stretli. Dej nabral nečakané obrátky. Kto by si pomyslel, že úspešný športovec pozve krivkajúce dievča na zmrzlinu a po pol roku sa bude konáť svadba!? Ale povestný rozprávkový zvonček ešte nezazvonil.

O pár mesiacov sa hnal Mário vo svojom rýchлом aute po diaľnici. Mal autonehodu. Prežil, ale skončil na invalidnom vozíčku. Nie, nevzdal sa, bojoval a Karolinka bola jeho verným spolubojovníkom. Sprevádzala ho a dnes sedí opäť na tribúne a drží Máriovi palce, ktorý bojuje o víťazstvo na paraolympiáde. Veľa šťastia, atletickí priatelia!

Co to může být ?

Adela Wójcicka

Ján Gubiš

Johana Bérová

Klára Jandová

Łukasz Klimczak

Matěj Hruška

Matej Majtás

Matěj Pošík

Monika Sromek

Oliver Muth

„Co to může být?“ podivila se vyděšeně Sonia a její obličej pokryl strach a napětí. V tu chvíli zbývající děvčata Janka a Alicja pochopila, co se stalo, co ji trápí, co ji vyděsilo.

Před dvěma týdny se se svými kamarádkami Jankou a Alicijou sešla, aby se společně poradily, co budou dělat během nadcházejícího léta. Musím vám říci, že na děvčata totiž čekají dlouhé slunečné prázdniny. Samozřejmě každou z děvčat lákalo něco jiného. Janku zajímala zvířata a jejich život, Aliciju čtení příběhů v angličtině a Soniu technologie. Ale jedna věc je spojovala ze všeho nejvíce. Rozhodně to byl nadstandardní zájem o historii a dobrodružství. Po krátké poradě měla děvčata o volných dnech celkem jasno. Zúčastní se archeologického průzkumu jako dobrovolnice. Užijí si spoustu srandy, ale také se něčemu přiučí.

Dievčatá sa vrhli k počítaču a na internete začali hľadať archeologické udalosti v okolí svojho mesta. Po dlhých hodinách našli archeologickú výpravu na hrad, ktorý má byť v ich regióne, nie veľmi ďaleko od ich mesta. Poslali teda prihlášku a motivačný list a čakali, čo sa bude diať. Na ich prekvapenie už nasledujúci deň im

prišiel e-mail od hlavného organizátora archeologickej výpravy. S veľkým očakávaním sa všetky dievčatá stretli, aby spolu otvorili e-mail. Po niekoľkých kliknutiach im vyskočil dlhý text, rýchlo behali očami po riadkoch a snažili sa niečo si zapamätať. Na konci správy bolo napísané: Očakávame vás v sobotu o 13. hodine pri vašom známom hrade. Dievčatám sa od prekvapenia rozšírili oči a pozerali po sebe.

„Ach, čo to bude? Kam to vlastne ideme?“ zašeptala Janka.

Jakieś 30 kilometrów od miasta wznosiła się twierdza, gdzie według legendy był ukryty skarb hrabiego von Trescova. Przez lata wielu śmiałków próbowało go odnaleźć, jednak nikomu to się nie udało. Z czasem zaniechano poszukiwań.

Przez cały tydzień dziewczynki przygotowywały się do swojej mini-przygody. Kupiły niezbędne przedmioty: łopaty, wiaderka, pędzle i wiele innych, ale również próbowały się dowiedzieć jak najwięcej o majątku. Wypożyczyły z biblioteki książki oraz kroniki. Rodzice przyjaciółek uznali, że szkoda pieniędzy na ciągle

przejazdy, toteż wynajęli pokój w motelu niedaleko zamku.

Wreszcie nadszedł czas badań. Dziewczynki, po zapoznaniu się z obowiązującymi zasadami pracy, pod okiem jednego z archeologów, zabraly się do poszukiwań. Po paru dniach Sonia, Janka i Alicja znalazły kilka starych monet, zepsuty zegarek kieszonkowy i zardzewiałą miskę.

Następnego dnia dziewczynki postanowiły poszukać nowych „okazów” w zamkowym parku. Był bardzo zaniedbany. Widać było, że nikt o niego nie dba. Wszędzie rosły chwasty, krzewy, a ścieżki były prawie niewidoczne. Po paru minutach znalazły starą altankę. Zaczęły ją dokładnie oglądać. Nagle odkryły, że w podłodze kilka desek jest poluzowanych. Janka odsunęła je, a ich oczom ukazała się mała, pordzewiała skrzynka.

- Co to może być?-Sonia wyglądała na zaskoczoną.
- Nie mam zielonego pojęcia- odparła Alicja- musimy to zanieść do namiotu- dodała.

Koleżanki ruszyły do obozowiska, a kiedy już tam dotarły, jeden z archeologów pomógł im otworzyć

skrzynkę. Ich oczom ukazały się złote monety, kamienie szlachetne i nie tylko.

Przez te wszystkie lata żaden z poszukiwaczy nie mógł odnaleźć skarbu hrabiego von Trescova. Udało się to trzem małym dziewczynkom: Alicji, Sonii i Jance, które przeżyły w te wakacje przygodę życia.

„Hrabě von Trescova byl široko daleko známý šlechtic, který bohužel zemřel na následky dlouhotrvající rakoviny. Před tím než umřel, zakopal sám svůj hodnotný poklad pod starým košatým dubem. Jelikož čas neúprosně plyne a nic ho nezastaví, tak na místě dávného zdravého dubu postavili dřevěný altán. Legenda praví, že kdo najde poklad pod starým dubem, bude mít navždy štěstí,“ četla z internetu Janka. „Víte, co to znamená, holky?“ vřískala šťastně Soňa. Dívky se na sebe podívaly a radostí vykřikly. Seběhly hbitě s úsměvem za hlavním archeologem, který jim to nejprve nechtěl uvěřit. Po chvíli však s nimi šel do altánu, kde měl spočívat tajemný poklad. „Děvčata, že si ze mě děláte srandu?“ hřímal vědec. „Na psí uši a na kočičí svědomí si legraci neděláme,“ řekly jednohlasně.

Archeolog Kosarowski povolal svůj pracovní tým, který okamžitě začal zkoumat záhadné místo a očekávaný poklad. Děvčata sledovala kopání se zatajeným dechem a myslela si: „Bude náš, nic jim nedáme. Anebo jim ho dáme, nejprve uvidíme, co to vlastně bude.“ Archeologové se vrhli do hloubení a najednou to zadunělo. Všichni ztichli a očekávali nemožné.....

Zrazu sa pod nimi zem zatriasla a všetci sa prepadli kamsi dolu. Po chvíľke sa spamätali a uvideli, že sa ocitli v akýchsi tajných katakombách. Kosarowskému sa podarilo rozsvietiť svoju baterku. Ľudia sa obzerali okolo seba a s údivom rozoznávali na stenách tunelov akési písmo, na zemi kostry a lebky ľudí. Kosarowski sa spamätal ako prvý a povedal: „Našli sme nemožné!“ Po chvíli zvolal partiu, aby našli cestu von. Kráčali pomaly ďalej akýmsi tunelom a zrazu uvideli miestnosť. Vošli dnu a s úžasom identifikovali hrobku von Trescova. Pri kamennej rakve, v ktorej ležal, bolo veľa zvláštnych truhlíc, nádob, rôzne debny a tajomné schránky. Bolo im všetkým jasné – je to poklad!

Wszystkie skrzynie zostały uważnie przeszukane, a następnie wyniesione na powierzchnię, do obozowiska.

W pewnym momencie jeden z archeologów potknął się o wystający korzeń i upuścił pudło, które roztrzaskało się. Sonia i Alicja pobiegły do niego, aby pomóc pozbierać artefakty. Jedna z nich zauważyła kawałek starego papieru.

- Co to może być?-Zapytała Alicja.
- Wygląda jak mapa, ale jest wybrakowana.- Oznajmiła Sonia.
- Chyba mamy nową zagadkę - ucieśliła się Janka - pokażmy to specjalistom.

Po wnikliwszych badaniach okazało się, że każda skrzynia ma ukryte drugie dno z fragmentem tajemniczej mapy.

Děvčata poskládala dohromady kousky starého tajemného pergamenu. Zjistila, že v hlubinách katakomb leží něco většího, více tajemného a odlišného než předešlý poklad. Porozhlídla se a najednou Sonia zvolala: „Mám skvělý nápad!“ „Jaký?!“ vyhrkly Alicja s Jankou najednou. Sonia začala vyprávět svůj plán: „Vezměte si s sebou zásoby, silné baterky, nejlépe led svítilny a sejdeme se v altánu za čtvrt hodiny.“ Děvčata si začala balit, vzala si vše potřebné /přesně podle pokynů

kamarádky/ a nechala pro případ na stoe lísteček s nápisem, kde jsou, kdyby je někdo začal hledat. Sešla se přesně na čas v zahradním altánu a vrhla se do prozkoumávání katakomb. Vešla do naprosté tmy s pocitem beznaděje, co si asi samy počnou. V tu chvíli Janka zděšeně vykřikla: „Au, zakopla jsem o kámen!“ Alicja se Soňou kamarádce pomohly. Najednou se před nimi otevřela stará cihlová oprýskaná zed’.

„Hustý!“ vykřikla všechna děvčata najednou. „Pravděpodobně jsi ji otevřela ty, Janko, když jsi zakopla o ten kámen,“ řekla přesvědčivě Sonia. Všechny najednou vstoupily do tajemné neznámé chodby, kde našly něco nečekaně překvapivého a obrovského.

Od údivu otvorili ústa, vyskočili im oči z Jamiek. Ked’ sa spamätali z prvotného šoku, uvedomili si, čo našli. Našli veľký, obrovský poklad, ktorý urobí stovky ľudí nekonečno bohatými! Odrazu sa ich zmocnila chamtvost’, akú nikdy predtým nepocítili. Snažili sa z pokladu zobrať čo najviac, nič však nemali, kam by drahokamy napchali a vrecká mali malé. Prepadla ich túžba po bohatstve, preto sa rozhodli, že budú mlčať, nič neprezradia a vrátia sa späť, aby všetko vzali. Dívali sa na jeden zlato rubínový

artefakt, vzali ho do rúk a zamyslene pozorovali. Odrazu sa tehlová stena zavrela. Dievčatá zostali uväznené v miestnosti. Postupne ubúdal kyslík a pribúdalo teplo. Po dvoch dňoch došla voda a všetky strácali vedomie, začali pomaly umierať. Ich posledné myšlienky patrili najbližším. Zaspali.

Soňa zacítila teplo na tvári. To slnečný lúč prebudil ju zo spánku. Na tvári mala kyslíkovú masku. Precitla, obzrela sa, vedľa nej boli jej vystrašené kamarátky. A nad posteľou sa skláňali jej rodičia.

Dievčatá sa pomerne rýchlo spamätali a boli schopné rozmýšľať nad tým, čo sa vlastne stalo. Museli odpovedať na mnohé otázky lekára, vedúceho archeologickej výpravy, rodičov i kamarátov. Boli naozaj v ohrození života. „Len vďaka lístočku na stole sme vás našli,“ pochválili ich opatrnosť rodičia. Dievčatá všetko vyzozprávali, pred kamarátmi aj niečo primysleli, len o svojej veľkej túžbe zbohatnúť radšej pomlčali.

Neobyčejný projekt

Agáta Gašparíková

Aneta Horká

David Šmidrkal

František Horák

Hubert Frączek

Kasia Krzesz

Libuša Kýšková

Piotrek Sroka

Náš příběh začíná docela obyčejnou bezvýznamnou školní událostí v nejmenované základní škole. Později se však ukázalo, že tomu tak nebylo ani náhodou. Na začátku všech událostí byla totiž zdánlivě nevinná školní prezentace. Tři chlapci Jano, Kaziemier a Petr milovali dějepis takovým způsobem, že na rozdíl od svých spolužáků jí věnovali celý týden předem. Téma je přímo fascinovalo a vzbuzovalo v nich množství představ: Průmyslová revoluce. Chlapce totiž fascinují stroje, vždyť sami chtějí být strojvedoucím, vynálezcem či mechanikem.

Hodina začala, Janko, Petr a Kaziemier začali svědomitě s prezentací představitelů průmyslové revoluce. Dílo se jim daří. U šestého snímku se však stane něco neobvyklého až nečekaného. Chlapci se najednou vznesli a záhadně zmizeli v objektivu dataprojektoru. Všichni se strašně lekli, paní učitelka omdlela a klesla na podlahu. Některé děti rychle běžely pro pana ředitele Bolka, jiné poskytovaly první pomoc paní učitelce Lolkové. „Pane řediteli, pane řediteli Bolku, kluci Janko, Kaziem……..,“ nestačily děti ani dopovědět. Pan ředitel bouchl silně do stolu a řekl zvýšeným hlasem: „Co si myslíte, že sem můžete takhle vletět?“ „Rychle mi stručně řekněte, co se vlastně stalo?“ hřímal.

„Pán riaditeľ“, pani učiteľka Lolková omdlela a tí traja spomenutí kamusi zmizli,“ povedal s pokojom v hlase nejaký čiernovlasý chlapec. Nevyzeral, že by sa ho táto situácia nejako dotkla. Riaditeľ tomu nevenoval veľkú

pozornosť a ladným krokom sa vybral k triede, kde už ratovali učiteľku. Okamžite zavolal záchranku a podrobne vypočúval žiakov. Väčšine sa triasli hlasy a nevedeli sa vykoktať k tomu, čo sa vlastne stalo. Keď na miesto činu prišla sanitka, záchranári sa rýchlo rozbehli k učiteľke, ktorá ešte stále ležala na zemi v bezvedomí a v sprievode zvedavých pohľadov ju úspešne doniesli až k autu. Po tomto rýchлом zvrate udalostí v škole ostalo hrobové ticho. Žiaci sledovali z okna idúcu sanitku a čakali, až zmizne za rohom mestského úradu. Po dlhých troch minútach ticha nastal hlasný šepot a kým sa učitelia spamätali, žiaci sa vrátili naspäť do svojich tried. Riaditeľ prišiel do každej triedy s krátkym odkazom, aby žiaci predošlú udalosť príliš nerozoberali a že im dá vedieť, ak sa dozvie niečo nové.

I keď boli žiaci vždy poslušní a celkom vzorní, chýr o omdletej učiteľke sa po škole rozniesol svetelnou rýchlosťou a ani riaditeľ to neboli schopný zastaviť. „Hej ty, počul si o tej učiteľke niečo nové? Je už doma? Je ešte vôbec nažive?“ spýtal sa v priebehu dňa jeden zo svedkov incidentu svojho čiernovlasého spolužiaka. On jediný bol touto témom nadchnutý, no aj tak ho všetci otravovali podobnými otázkami. „Nie, nič o nej neviem. Mňa by skôr zaujímalo, kam zmizli tí traja, keď sa to stalo.“

Po lekcjach uczniowie długo naradzali się, co zrobić. W końcu postanowili pójść do szpitala i zapytać o stan zdrowia nauczycielki. Kupili jej ulubione kwiaty i czekoladki i położyli obok nieprzytomnej pani Lolki.

Przez chwilę stali zmieszani i bezradni, wpatrując się w jej nieruchomą, bladą twarz. Wtem spojrzeli na siebie porozumiewawczo i w jednej chwili podjęli decyzję:

- Przyłożmy projektor do jej ręki, wtedy nic nie poczuje. – Powiedział Janek.
- Coś ty! Przy głowie będzie bezpieczniej – Zaoponował Piotrek.
- Robimy to! 3... 2... 1...

Chłopcy przenieśli się w czasie do początku projektu. Wszyscy stali na środku klasy, pani Lolka uśmiechała się do nich, zachęcając do rozpoczęcia eksperymentu, a wtedy Kazimierz odchrząknął speszony i powiedział:

- Eeee, coś się zacięło... Chyba nie uda się nam uruchomić projektora...

Nauczycielka wyglądała na rozczarowaną, ale chłopcy odetchnęli z ulgą i postanowili zachować w tajemnicy historię niezwykłego projektu.

Když tu náhle paní učitelka řekla: „Nebudete prezentovat? Inu dobrá, ale musíte počítat s tím, že dostanete všichni pětku!“ Kluci samozřejmě pětku nechtěli, a tak začali mluvit. „Paní učitelko, my se před vámi stydíme, proto bychom vás chtěli poprosit, abychom to mohli odprezentovat bez vás,“ sdělili jednohlasně. Paní učitelka nejdříve nechtěla, ale po chvílce svolila. Hned příští den měli hodinu dějepisu. Byli domluveni s paní učitelkou, že začnou dříve. Vše se odehrálo přesně jako minule – vznesli se a vletěli opět do projektoru. „Konečně

to vyšlo,“ řekl Janko. Za chvíli přišla paní učitelka a ptala se: „Kde jsou kluci?“ Děti klidně odpověděly, že nejsou ve škole, že jsou prostě fuč.

Janko, Kazimier a Petr byli tou dobou už dávno v 19. století. Kluci se objevili ve staré továrně na parní lokomotivy ve viktoriánské Anglii, kde zrovna zuřila plnou silou průmyslová revoluce. Zrovna byl na kontrole král Jiří III. Chlapci ho zprvu nepoznali, a proto se šli blíže na něj podívat, když spatřili, kam nastoupil. Do velevozu. Vyšli ven a užasli. Mysleli si, že je to úplně jiné město či dokonce jiný stát. Dříve se domnívali, že Anglie byla krásná a měla pěkné silnice a čisté řeky. To, co viděli, jim naprosto vyrazilo dech. Bahno, zápach, bída a všude smog a kouř. Překvapením ztuhli. „Tady Janko na sobě něco má“, volá Kazimier a kouká na zkrvavený šrám. Kamarádi neotáleli a šli hledat doktora. „To nám to pěkně začíná“, šeptá Petr.

Zháňali doktora, v cudzej krajine, v zvláštnej dobe. No doktorov tu bolo asi málo, ak nejakí vôbec v tom neznámom meste boli. A ak aj boli, čo by dokázali, ako by pacienta ošetrili tí zvláštni ľudia! Rozhliadli sa po ulici, no nikde neuvideli značku Hospital - Lite nemocnica. Ulica bola plná chudobných ľudí, niektorí posedávali v akýchsi stánkoch a z vedľajšej krčmy vyšlo niekoľko opilcov. I ked' boli základy angličtiny u chlapcov mizerné, spýtať sa na cestu do nemocnice vedeli. Inak by ich kamarátovi Jankovi pomôcť nedokázali.

„Excuse me, where is the hospital?“ spýtal sa napokon Peter nejakej dámy po tom, čo si s Kazimierom hodili mincou.

Mala na sebe oblečené šaty, aké chlapci nikdy predtým na ženách v skutočnosti nevideli. Možno tak na obrázkoch z histórie. No tá historická dáma sa s odpovedou neunúvala. Miesto toho na nich povýsenecky zagánila. A po chvíli zažala jačat'. Niet divu, ved' boli ešte len malí chlapci a mali na sebe zvláštne odevy, v tom meste nevídaňané. V ruke mobil, diaľkový ovládač od tabule, dokonca jeden z nich zvierał na hrudi tablet. Keď Petrovi práve blyslo hlavou, že skúsi použiť techniku, zbehli sa k nim ľudia. O chvíľu už počuli kone s kočom a z vozu sa na nich vyvalili vojaci. A vtedy im došlo, že sú v poriadnej kaši.

Spojrzeli na siebie bezradnie, ale Piotr postanowił zaryzykować i, wskazując na poladłego Piotra, zapytał:

-Czy pomoże nam pan dostać się do szpitala? Nasz kolega potrzebuje pomocy.

Żołnierz się zawahał, ale gestem kazał im zająć miejsca w powozie.

Jechali dość długo. Kiedy wreszcie zatrzymali się, żołnierz wyjaśnił im oschle, że oto w Londynie przebywa niemiecki uczony, który prezentuje swoją dziwną lampa, która pozwala zobaczyć ludzkie kości! Od razu domyślili się, że chodzi o Wilhelma Rentgena. Byli podekscytowani, kiedy stanęli przed rosnym, brodatym mężczyzną, który patrzył na nich przenikliwie. Słabo znali język niemiecki,

ale wskazali na Janka i uczony zrozumiał, o co chodzi. Włączył swoją lampę i po chwili na ciemnym pergaminie zobaczyły kości Jankowej ręki. Jedna była, niestety, złamana...Uczony jednak delikatnie mu ja nastawił i unieruchomił między dwiema deseczkami, po czym gestem zaprosił Kazimierza, żeby i jego prześwietlić. Ten jednak gwałtownie zaprotestował. Chłopcy z trudem wyjaśnili profesorowi, że jego wynalazek może i jest przełomowy, ale jednak jest też bardzo szkodliwy i niebezpieczny. Wyjaśnili mu, że częste naświetlanie bez specjalnego zabezpieczenia może doprowadzić do trwałego uszkodzenia mózgu. Zdradzili też, że za kilka lat otrzyma prestiżową nagrodę i będzie bardzo sławnym naukowcem.

-Skąd o tym wiecie? – Zdziwił się profesor.

- Przybyliśmy tu z ... przyszłości. – Odpowiedział Piotr i pokazał uczonemu swój tablet i pilot od projektora. – Tylko nie wiemy, jak wrócić...

Když tu si náhle profesor vzpomněl, že i on viděl jednou takové podivné lidi z tajné budoucnosti, a poradil jim: „Běžte za Bellem“. Kluci neměli důvod ho neposlechnout, a tak se vydali na 10 Phoning Street. Tam uviděli velmi starého vitálního muže, který mluvil do podivné plechové věci, co vypadala téměř jako zánovní megafon. Sotva domluvil, otočil se a spatřil přihlížející kluky, jak na něj - jako na hlupáka - šibalsky koukají. Chlapci věděli, že nebude mluvit česky, slovensky a ani polsky, tak na něj začali mluvit anglicky. „Hello, Sir

Bell“. „Hello, boys,“ odpověděl známý vynálezce. Tak spolu začali hlasitě mluvit. Svěřili se mu, že přicházejí z budoucnosti a že připravují referát o anglické průmyslové revoluci. Po několika minutách intenzivního vysvětlování to Bell teprve pochopil. Nabídl jim, že mohou zkousit zavolat domů a sdělit dnešním lidem, co se stalo. Tak začali ihned překotně vytáčet 147 547 125 a volali a čekali. Najednou zaslechli: „Dobrý den, chceme se vás zeptat, zdali jste zvolili správnou předvolbu, děkujeme. Vaše telefonní společnost.“ Chlapci číslo zkusili ještě jednou, tentokrát i se správnou předvolbou a hle! Najednou se tajemně ozvalo:

„Chlapci, no rýchlo, do triedy! Treba dokončiť vašu prezentáciu projektu.“ Chlapci spoznali hlas svojej učiteľky, vyskočili a rozbehli sa. Prebehli dverami Bellovej pracovne.

„Pani učiteľka vstávajte,“ zašeckal Janko pri hlave pani učiteľky Lolkovej a tá zo šoku ihned vyskočila z postelete. „Pani učiteľka, čo sa deje?“ Kazimierov prekvapený výraz hovoril za všetko. Učiteľka prebehla všetkých troch chlapcov pohľadom. Chlapci nevyzerali, ako keby pred chvíľkou prišli z veľkej cesty časom. Janko neboli zranení a každý z chlapcov držal v ruke čokoládu a kvety. „Ako dlho tu ležím?“ spýtala sa ich a naspať si ľahla do postelete. „Od toho incidentu v škole prešli tri dni, boli ste v kóme,“ povedal Peter. Pani učiteľke Lolkovej sa viditeľne ulávilo: „Neverili by ste, čo sa mi snívalo...“

Poprvé není vždy naposled

Adam Nosal

Adam Holan

Aleksandra Klimczak

Benedikt Kalinka

David Pačanda

Jakub Nosal

Martin Helík

Míša Dašková

Rastislav Dzibela

Sára Masaříková

Víte, věc se má asi takto. Jmenuji se Mart'as a jednoho prázdninového zamračeného dne jsem potkal přenádhernou dívku. „Kouzelně nádherná,“ šeptal jsem si. Najednou mi došla odvaha, abych ji oslovil a řekl jí, co k ní cítím.

Za rohem jsem si uvědomil, že takovou sympatickou dívku jsem viděl poprvé a asi i naposled. Se skloněnou hlavou jsem zpytoval svědomí a dorazil pozdě domů. Celý večer mi zabralo přemýšlení, jak se zachovám asi příště. „Ahoj, máš hezké vlasy,“ asi tak bych mohl příště začít.

Ani som sa nenazdal a bol tu nový školský rok. Veľmi som sa netešil, ale zrazu sa stalo niečo nečakané. To nádherné dievča, ktoré som stretol cez prázdniny zrazu stálo vo dverách našej triedy. Nevedel som z nej spustiť oči.

Za ňou stál chalan, ktorý sa na ňu nápadne podobal. Zistil som, že sú to dvojičky. Predstavili sa nám ako Martina a Martin. Pani učiteľka posadila Martina vedľa mňa, zakrátko sa z nás stali výborní kamaráti. Hanbil som sa Martinu osloviť priamo, tak som „využil“ Martina na získanie informácií.

Dni mijały, ale moje zauroczenie nie mijało. Pewnego dnia obudziłem się z niezłomnym postanowieniem, że dzisiaj do niej zagadam. Ubrałem się i szybko poszedłem do szkoły, zapominając o zjedzeniu śniadania. Gdy byłem już niedaleko, zobaczyłem Martinę, która właśnie wchodziła do budynku. Ostatni raz wszystko

sobie przemyślałem. Wbiegłem do szatni, gdzie dziewczyna rozmawiała z nowymi koleżankami. Nie wiedziałem, co zrobić, więc stałem i przyglądałem się jej w zachwycie niezdolny do tego, by się poruszyć. Nagle odwróciła się w moją stronę i leciutko uśmiechnęła. Znieruchomiałem, ale po chwili się ocknął i zrozumiałem, że to ostatnia szansa. Czas jakby zwolnił, a ja zebrałem się w sobie, podszedłem i jednym tchem wyrecytowałem: „Cześć, jestem Martas. Pójdziesz ze mną do kina?” Dziewczyna zarumieniła się i odpowiedziała, że...oczywiście, bardzo chętnie. Nieprzytomny ze szczęścia zdałem sobie sprawę, że właśnie umówiłem się z dziewczyną moich marzeń!

Po opožděném návratu domů jsem zjistil, že nemám žádné pořádné společenské oblečení, ve kterém bych mohl jít do nedalekého kina. Rozbil jsem své růžové prasátko, sebral všechny prachy a okamžitě utíkal do blízkého obchodu jménem Tik. „Je zavřeno“, zaklel jsem. Porozhlédl jsem se po pár dalších obchodech s oblečením, ale všechny byly naneštěstí zavřené. Uvědomil jsem si, že za hodinu se musím stihnout osprchovat, sehnat slušný smoking, koupit nějakou chutnou bonboniéru a rychle vyzvednout Martinu na autobusové zastávce. Jako první tedy vyrazit do koupelny pořádně se umýt, abych na schůzce pěkně voněl. Následně se pohrabat tátovi v jeho zatuchlé skříní a najít jeho starý černý smoking z maturitního plesu. Zjistil jsem, že mi je trochu větší a nohavice jsou

roztažené do tvaru divného zvonu. Na saku byl flek jako zeměkoule od sýrové omáčky - asi z toho dávného maturitního plesu. „To nedám“, ulevil jsem si a vzal na sebe lososovou společenskou košíli a modré starodávné džíny, které jsem měl naposledy na vysvědčení. Popadl jsem tabulkou mléčné čokolády s pekanovými ořechy a pelášil za zbožňovanou Martinou.

Stihol som to presne na čas. Martina práve vystupovala z autobusu, keď som udýchaný dorazil na zástavku. Vo vytržení som pozeral na ňu. Krásne voňala, usmievala sa a žiarila ako hviezda. Mala na sebe krásne bledoružové šaty, ktoré jej zdôrazňovali štíhly krk a opálené ramená. Ešte nevybledla jej letná farba. Ako som pozeral na ňu, cítil som, že ju musím chytiť za jej jemnú ruku. Chvíľu som váhal, ruka sa mi chvela, odrazu sa sama vystrela a zacítil som v dlani teplo Martininej ruky. Martinina ruka bola smelšia, ako moja. Zacítil som jej pevný stisk, pozreli sme sa na seba a usmiali sme sa. S rozžiareniými tvárami sme vkročili do kina. Mal som pocit, že všetci návštěvníci pozerajú na nás. Asi to nebola pravda, pretože takých párov ako sme boli my tam bolo viac. Zamierili sme do bufetu, a objednal som popcorn a dve kofoly.

Kilka następnych tygodni przeżyłem jak w transie; chodziliśmy razem na spacery, do kawiarni, a raz nawet udało mi się ją zaprosić na mecz piłkarski. Jedna rzecz jednak mnie irytowała – Martina nie rozstawała się ze swoim telefonem komórkowym i cały czas trzymała

aparat w ręce. Nawet wtedy, gdy rozmawialiśmy na jakiś ciekawy temat, zerkała ukradkiem na ekran. Początkowo nie zwracałem na to uwagi, bo byłem bardzo zuroczony, ale wkrótce zaczęło mi to bardzo przeszkadzać.

Lubię czytać książki, interesuję się fizyką i astronomią, dlatego z niecierpliwością czekałem na wieczór, kiedy miało być częściowe zaćmienie Księżyca. Umówiłem się oczywiście z Martiną, że przyjdzie o 19-tej i obejrzymy to niezwykłe zjawisko razem. Minęła jednak 20-ta, a Martiny nie było. Próbowałem do niej dzwonić, ale jej aparat był cały czas zajęty. Ze smutkiem spojrzałem w teleskop i zobaczyłem, jak cień Ziemi przesłania tarczę Księżyca. Było to wspaniałe widowisko, które obserwowałem bez mojej dziewczyny.

Ale sledovat bez Martiny jsem to vydržel jen pár dlouhých minut. Nemohla se mi vůbec dostat z hlavy, protože už dva dny mi nebrala telefon. Vypravil jsem se za ní na závodním kole od dědečka. Martina bydlela kousek od centrálního parku, a tak jsem k ní dojel za krátkou chvíli. Před jejich novým domem stála tři velká policejní auta. A ke všemu byl celý dům oblepen policejní bílo-červenou páskou POLICIE - VSTUP ZAKÁZÁN. Musel jsem ihned zjistit, co se děje. V žilách mi ztuhla krev, srdce se mi rozbušilo strachem o mou Martinu. Zamyslel jsem se a neustále jsem si šeptal: „Co se děje, co se stalo?“ Obava o mou nejbližší nebrala žádného konce. Po chvíli za mnou přišel pán v uniformě, který mi stroze sdělil, že hledají nejmladší dealerku kokainu. „Co mi to

ten policista říká?“ hučelo mi najednou v hlavě. Vůbec to nechápu. Sci-fi.

Koktavo som sa spýtal: A-aká dílerka, čoho? „No dílerka kokainu“, povedal policajt.

„Čože, a kto je tá dílerka?“ „Podľa dôkazov Martina Malá.“ Vtedy som si uvedomil, že je to moja priateľka. Chcel som niečo urobiť, ale nevedel som čo. Napadlo mi, že ju musím nájsť. Ale kde? Zrazu mi cinklo v hlave: „Opýtam sa jej brata Martina.“ Kedže bol vonku, išiel som hned k nemu a opýtal som sa ho: „Ahoj, nevieš kde by mohla byť Martina?“ „Niečo mi napadlo, možno bude u nejakej kamošky.“ Hned som si spomenul na jedno miesto, podľakoval som Maťovi a išiel som hľadať Martinu. Bol to dom na strome, ktorý som jej ukázal.

Ked som tam prišiel, bola tam. Bola úplne vystrašená a klepala sa od zimy. Opýtal som sa jej, o čo ide a ona odpovedala: „Do mesta sme sa pristáhovali preto, lebo tato je gembler a u kamoša mal veľký dlh. Nevládal ho splatiť, tak mu ten jeho kamarát poradil nech díluje drogy. Otec súhlasil, ale prinútil ma, aby som ich dílovala v škole. Nemala som na výber. Môj brat s mamou nič nevedeli.“ Navrhhol som jej pomoc, ale musela mať dôkazy. Tie zohnala v podobe fotiek. Síce neviem ako, ale je reportérka školského časopisu.

Potom sme išli za mojím strýkom, ktorý pracuje na polícií ako vyšetrovateľ. Prišli sme za ním, ale on ani jeho kolegovia nám nechceli veriť. Ale potom sme predložili fotky a všetko sa rozhýbalo. Do týždňa bol

súdny proces, na ktorom vypovedala proti otcovi a jeho kamošovi. Oboch zatvorili a Martinu, jej brata a mamu dali do ochrany svedkov. Nejakou náhodou sme sa stretli po desiatich rokoch a zistili sme, že naša láska je stále rovnaká, ako bola predtým.

Válka s láskou

Dominika Dutka

Honza Burian

Karel Krejčík

Kristína Remišová

Krzysztof Borek

Slavomír Horák

Terka Truhlářová

Vanesa Mazáňová

V temné místnosti bylo sotva slyšet tichý rozhovor bělovlasého dědečka s jeho vnučkem, obyčejným čtrnáctiletým klukem Josefem ze základní školy v nejmenované zemi uprostřed evropského kontinentu.

„Pepíku, jestli si myslíš, že není možné cestovat nazpět časem v dějinách lidstva, tak tě o tom nyní přesvědčím,“ tajemně šeptal dědeček. Pepík jeho slova hltal s otevřenýma očima a skoro ani nedýchal. Dědeček pokračoval: „Víš, Pepíčku, zavři oči a pozorně sleduj, co se bude dít. Dávej na sebe pozor a všímej si, v jaké době jsem prožíval svoje dětství.“

Chlapec zavřel oči, jeho myšlenky se začaly točit dokola a najednou si nemohl vzpomenout, jaký má vlastně zadaný úkol z dějepisu na následující den.

Dunění střel, záblesky světel na obloze a vojenská technika hočka překvapily. To v tom okamžiku, kdy otevřel oči. „Honem se schovej, začíná nálet, utíkej!“ křičela docela ušmudlaná dívka. Přesto se usmála a špitla: „Jsem Agnieszka, někde v okolí je kamarád Matěj. A ty jsi kdo?“

S vystrašeným výrazom odpovedal: „Ja som Jozef, podľme sa skryť!“

Utekali sa spolu schovať do úkrytu. Po chvíľke ticha spustila Agnieszka: „Koľko máš rokov, kde máš rodinu?“

Chlapec sa pousmial a hovorí: „Mám 14 rokov, môj otec je vo vojne. A ty kde máš rodinu a koľko máš rokov?“

„Ja mám 13 rokov“ smutne povedala, sklopila hlavu a dodala: „Mama zomrela, ked' som bola malá a otec na mňa nemal veľa času kvôli práci, mojím jediným blízkym priateľom je Matej, ktorý behá teraz niekde tam vonku.“

Jozef po chvíľke ticha odvážne povedal: „Pod', pomôžem ti ho nájst', sama tam predsa íšť nemôžeš a dvom sa bude hľadať lepšie.“

Tak sa Jozef s Agnieszkou vybrali hľadať Mateja. Ked' už pobehali skoro všetko, začala Agnieszka strácať nádej. Jozefovi napadlo ešte jedno miesto. Išli sa tam pozrietať a Mateja našli. Agnieszka sa vrhla k nemu, objala ho a šťastne povedala:

„Veľmi som sa o teba bála.“ Jozef bol rád, že Agnieszka bola šťastná. Ked' videl jej úsmev, tak sa do nej zamíloval. Agnieszka pribehla k nemu, objala aj jeho a do ucha mu pošeplala: „Dakujem.“

Czas umacniał ich przyjaźń. Józef, od samego początku zakochany w dziewczynie, starał się robić wszystko, aby była szczęśliwa. Niestety wkrótce został powołany do wojska. Zasmuceni przyjaciele musieli się rozstać. To był dla nich wielki cios, jednak obiecali sobie, że ich przyjaźń przetrwa najgorsze chwile. Józef bał się przyznać Agnieszce, co do niej czuje i mimo tego, że miał wyjechać na front, nie zdobył się na odwagę. Ich pożegnanie było pełne łez i objęć. Józef zapewnił ukochaną, że powróci do niej cały i zdrowy oraz że w każdej chwili będzie o niej myślał.

Minął długi rok. Józef przez ten czas nie miał jak dać znać swojej ukochanej, że jest cały i zdrowy, ale Agnieszka nie zapomniała o swoim przyjacielu. Nadszedł koniec wojny. Dorosły już Józef powrócił z wojska mężczyzną. Na dworcu kolejowym czekała na niego Agnieszka, a mimo że tym razem witali się, a nie żegnali jak przed rokiem i tak obydwoje płakali. Przez ten czas, który Józef spędził bez Agnieszki zrozumiał, że nie powinien dłużej kryć swoich uczuć wobec niej, więc w kilku prostych słowach zaważył wszystko to, co leżało mu cały czas na sercu. Mimo strachu miał nadzieję, że ukochana nie odrzuci jego miłości. Ku jego radości Agnieszka wyznała, że tak samo jak on długo ukrywała swoje uczucia. Młodzi wpadli sobie ponownie w ramiona i w końcu ich usta złączyły się w długo wyczekiwany przez nich pocałunku.

Miłość dwojga młodych ludzi przetrwała rozłąkę i w końcu mogła rozkwitnąć. Pomimo złych momentów ich uczucie przetrwało aż do teraz.

Hodná Anežka chtěla hned vyprávět Josefovi o tom, co bylo tehdy, když sloužil na vojně. Poté, co odjel oprýskaným dlouhým vlakem na vojnu, hned na hlavním nádraží ji chytily dva velcí muži v černém. Odvedli ji na starou strážnici, kde ji chtěl přemluvit bývalý kamarád Matěj. „Anežko, přejdeš na naši stranu, nebo vše, co jsi prožila s Josefem, vrátíme zpátky v čase a ty na něj zapomeneš.“ Anežka to ale prudce odmítla. „Nechci, Matěji, a cestování v čase je přeci nemožné“. Matěj se

jenom vesele usmál a nechal naši Anežku odejít. Anežka přišla do svého domu a udělala si chutnou večeři. Chystala se do měkké postele, když tu se vše okolo ní zastavilo a Anežce se zatmělo před jejíma hlubokýma modrýma očima. Všechno se s ní začalo okolo rychle točit. Slyšela hlasité hlasy, objevily se jí staré smutné i šťastné vzpomínky na dětství a na to, jak se seznámila s kamarády Josefem a Matějem. Poté upadla do hlubokého a strašidelného bezvědomí. Josef se objevil u dědečka na klíně. „Dědečku, pošli mě tam znova, našel jsem si tam novou kamarádku“. Starý pán se s údivem podíval na svého vnuka. „Pepíčku, opravdu se tam chceš vrátit?“ zeptal se nervózně dědeček. „Tak zavři oči a pozorně poslouchej.“ Dědeček začal tedy znovu pomalu vyprávět. Najednou se Josef ocitl v temně zaprášené ulici, kde ležela zraněná a zkrvavená malá Anežka.

„Agnieszka, čo ti je, Agnieszka, zobud' sa!“ vydesene kričal o pomoc a snažil sa Agnieszku prebudíť. Odniesol ju domov. Tam ju položil na postel', zakryl ju a staral sa o ňu. V noci, keď Jozef zaspal, Agnieszka sa prebudila z hlbokého spánku a zobúdza Jozefa so slovami: „Pane, čo sa to stalo, kde som to?“ Agnieszka sa na nič nepamäťa. Jozef vstal a natešene objal Agnieszku, bol rád, že je v poriadku. No Agnieszka ho odstrčila a povedala: „Pane, čo to robíte, kto ste?“ Jozef so smútkom povedal: „Láska, ty si ma nepamäťaš?“ Agnieszka rozmýšľala, no nemohla si spomenúť, kto je Jozef. Jozefovi sa do očí natlačili slzy. Zobral ju do izby a posadili sa. Začal jej od

začiatku rozprávať, čo sa stalo, ale ona tomu nechcela veriť. Nechcela veriť tomu, že opustila Mateja. Agnieszka si zbalila veci a išla bývať ku kamarátke, na ktorú si spomenula, a porozprávala jej všetko, čo jej povedal Jozef. Jozef plakal celé dni a noci. Ako čas plynul, Agnieszka si začala na všetko spomínať.

Opuszczony i załamany Józef zwierzył się pewnego razu ze swojego kłopotu Marinie, przyjaciółce swojej ukochanej. Żałąc się jej i wychwalając Agnieszkę, nie miał bladego pojęcia, że ją rani, gdyż od pewnego czasu zaczęła się w nim podkochiwać. Długo zastanawiała się, czy powinna mu powiedziec o swoim uczuciu, ale uznała, że to by nic nie dało, gdyż Józef świata poza Agnieszką nie widział, więc postanowiła ja odnaleźć z nadzieją , że może jej uda się przywrócić pamięć biednej dziewczynie. Targały nią różne emocje: strach, niepewność, zazdrość. Ból złamanego serca był nieznośny, ale przełamała się i zapukała. Otworzyła Agnieszka. Była bardzo zdziwiona obecnością Mariny, gdyż nie pamiętała jej, więc zapytała sucho: “Pani do kogo?” „Do ciebie, Agnieszko. Jestem od Józefa, musimy porozmawiać”. Zaskoczona dziewczyna patrzyła na nią nieufnie, ale wpuściła nieznajomą do środka. Chwilę patrzyły na siebie w milczeniu, które przerwała Agnieszka: „Przypominam sobie, kim jesteś. Pamiętam, jak przed wojną bawiłyśmy się razem nad strumieniem. Pamiętasz? Ty, Marysia, Matej...“ Marina smutno opuściła głowę – Marysia i Matej nie żyli - zginęli w czasie wojny. Zostały tylko one

i kochały się w tym samym mężczyźnie... Marina jednak wzięła głęboki oddech i patrząc Agnieszce w oczy, szepnęła: „Chodzi o Józefa. Po tym, jak straciłaś pamięć i go opuściłaś, załamał się. Nie wychodzi z domu, nie je, nie pije, ciągle tylko śpi lub cię wspomina. Proszę cię, pójdź ze mną do niego“. „Józef, Józef...Kim jest Józef? “- Próbowała sobie przypomnieć gorączkowo. Zamknęła oczy i wtedy wróciły wspomnienia wojny; huk wystrzałów, ruiny, strach, opuszczenie i ktoś bardzo bliski, ktoś, kto pomógł jej przetrwać ten koszmar: Józef! Wstała zdecydowanie i poprosiła Marinę: “Zaprowadź mnie do niego“.

Marie vzala Anežku za Josefem. Když za ním přišli, Anežka se ho začala vyptávat na všechny možné věci. Jak se poznali, co spolu prožili, ale na jednu věc přijít nemohli. Jak se vlastně Anežka přenesla do té temné uličky, kde ji Josef našel? Anežka si nemohla vzpomenout, čím a jak se přenesla pryč k dědovi na klín. Josef navrhl, aby se vrátili na místo, na kterém Anežku našel. Dívka souhlasila a společně s Matějem a Marií se vydali na cestu. Po chvíli naši přátelé došli do té temné uličky. Rozdělili se a hledali všechno, co se dalo v zapadlých místech najít. Nacházeli však jen peníze, knoflíky, šrouby a podobné věci, které zrovna najít nechtěli. Když najednou Matěj vykřikl: „Našel jsem nějaký prsten, který červeně bliká.“ Všichni se seběhli okolo Matěje a dívali se, co že vlastně našel. Rozhodli se, že půjdou do své staré skrýše, kterou si udělali za války a prozkoumají, co je to za prsten

a jak funguje. Úkryt byl stále funkční a plně vybavený, jelikož stál na místě, kde dříve bývala městská čtvrt'. Nyní byl okolo něj les. Všichni dorazili do skrýše a začali prsten pomalu rozebírat. Uvnitř byl malilinkatý papírek, na kterém bylo napsáno:

„Nasad' si prsten na prst a řekni tato slova: chci se vrátit v čase a dopln' rok, do kterého se chceš vrátit.“

Přátelé složili prsten zpátky dohromady. Josef si ho nasadil na prst, ostatní se ho chytily a společně řekli: „Chci se vrátit v čase do dob 1. světové války.“ Vše se začalo točit a přátelé se ocitli v době první světové války ve své skrýši. Před nimi stáli dva němečtí vojáci se zbraněmi, jejichž hlavně mířily přímo na ně.

Priatelia sa rozbehli so strachom na miesto, kde našli prsteň. Vtedy sedeli spoločne Agnieszka s Matejom na tom mieste a Matej jej daroval prsteň, ktorý našli, pričom vravel Matej Agnieszke: „Agnieszka, ak to náhodou neprežijem, chcem, aby si si ma pamätala navždy. Darujem ti tento prsteň z mojej veľkej lásky k tebe.“ Agnieszka si na všetko spomenula. S plačom sa vrhla na Jozefa a silno ho držala. Vtom sa rozblíkal prsteň ako upozornenie, že sa musia vrátiť naspäť v čase dopredu, pretože inak by zostali v dobe 1. svetovej vojny. Všetci sa dali do kruhu, chytili sa za ruky a odleteli naspäť do skrýše a rozhodli sa, že už nebudú riešiť minulosť, pretože tam je veľa bolestivých spomienok. Rozhodli sa, že zostanú navždy priateľmi a už budú riešiť len prítomnosť.

Zápisky zoufalce

Agáta Pevná

Iveta Mirgová

Jiří Černohorský

Jonáš Futera

Karolina Szkaradek

Laura Královíčová

Lukáš Harmady

Petra Ördögová

Radosław Bochenek

Je 13. 9. 2015, už to tu nevydržím! Musím utiečť.
Cítili ste sa už niekedy ako ihla v kope sena? Ale jediná jedna vec ma tu drží na nohách. A to je ONA. Veľakrát si ublížim len preto, aby som ju mohol vidieť.

Ona je blond'atá dívka s průzračně modrýma očima a nádhernými dlouhými kadeřemi, obléká se do krásné bílé blůzky, miluji a zbožňuji její vůni a romantický pohled. Objeví se každý čtvrtok ve tři hodiny odpoledne ve žlutém pavilonu s dohledem a donese mi na skleněném tácku prášky mnoha duhových barev. Něco se dnes asi přihodilo, stále nepřišla. „Kdo je tu místo mé blond'até krásy?“ šeptal jsem si.

20. 8. 2015

Týždeň prešiel a ona sa stále neukázala. Môj pohľad na svet je odrazu tak temný, tak strašný. Rútím sa pomaly k zemi, až mi zrazu svitne nápad. Aspoň jedna malá iskra v mojej temnej mysli. ÚTEK, SLOBODA, len tieto dve slová mi neustále vŕtajú v hlave, priam mi rozožierajú mysel'. Ale otázka znie - ako? Ako uskutočniť môj plán? Ako utiečť a nájsť ju? Ja viem, že to dokážem! Pokojne aj proti jej vôli! Bude moja!

25 września 2015 roku

Siedzę pod żółtym pawilonem. Zadowolony. Wszystko załatwione. Teraz pozostało czekać do jutra na finał. Właściwie najpierw muszę dokończyć przygotowania. Na pewno mi się uda. Ale czasem

człowiek nie ma kontroli nad niektórymi rzeczami. One się po prostu dzieją. Wszystko toczy się swoim biegiem. Mój los - los ukochanej. Nad tym nie mamy kontroli, nad czasem, który mija, ucieka. To jutro. Jutro będzie po wszystkim...

26. 9. 2015

Ten den jsem přichystal past na nového nezkušeného bachaře, který má celodenní hlídku. Až bude u mé cely, nenápadně mu vytáhnu klíče z kapsy a bude to. Chci ji vidět a jsem schopen pro to udělat cokoliv.

O pár hodin později .....

Bachař se už blíží k mé cele, otáčí se zády ke dveřím, a proto mu nenápadně vytahuji klíče z kapsy a čekám. Odešel. Je pryč. Odemykám dvírka a rychle utíkám směrem k nápisu EXIT. Když už jsem skoro venku, tak slyším křičícího bachaře. „Zastav, stůj“, slyším volat. Dokonce se snad ozvaly výstřely a štěkot psů. Na nic nedbám, vyrážím bránu dveří a pokračuji směrem k temnému lesu. „Co dál, kam mám zahnout?“ vystresovaný si šeptám potichu. Po chvíli běhu se zastavím a rozhlédnu. Všude samá tma, snad se začínám i bát..... Ztratil jsem se v temném lese, ale ani to mě neodradí od toho, abych ji znovu spatřil. „Kde jsi, moje lásko v bílém plásti s léky?“ šeptám a hřeje mě na duši.

27. 9. 2015

Po dlhom a úmornom blúdení temným lesom som konečne našiel cestičku so stopami, ktoré vyzerali ako pneumatiky auta. Kráčal som po stopách a sledoval ich. Dúfal som, že aspoň tie stopy auta ma zavedú do nejakého mesta alebo dedinky. Čo to? Zdá sa, že stopy sa končia vo vysokých kríkoch. Načiahol som ruky do kríka a hned' v tom okamihu som začul zvuky áut. Neverili by ste, že za tými kríkmi bolo mesto, prekrásne a úžasné na prvý pohľad. „Čo teraz?“ položil som si sám sebe otázku. Peniaze na jedlo nemám a ubytovať sa nemám kde. Sedím v meste na lavičke a vymýšľam, ako zoženiem jedlo. Vtom sa predo mnou objaví pani v bielej blúzke s blond dlhými vlasmi, je otočená ku mne chrbtom. Och, zrazu som zazrel jej prenikavé modré oči. To je ona! Od radosti som sa zdvihol a podišiel k nej s úsmevom na tvári.

28 września 2015 roku

Wczorajszy dzień był jak sen. Rozmawialismy bardzo długo i o bardzo wielu rzeczach, a jednak pamiętam każde jej słowo, które, jak melodia, pieściło moje uszy. Jestem zaskoczony, że nasze dusze są tak pokrewne. Czy to dowód prawdziwego uczucia? Relacje międzyludzkie to nie gra, w której zwycięstwo jednej strony jest uzależnione od porażki drugiej. Tu wygrywa

lub przegrywa się tylko w parach. Jesteśmy młodzi, a pierwsza miłość zostanie z nami do śmierci...Czyjej?

30. 10. 2015

Myšlenka na krásnou dívku se mi pořád vracela a přehrávala se v mé ubohé hlavě jako poškrábaná deska na gramofonu. Sotva jsem ulehl a zavřel oči, její nesmírně krásný obraz útočil na mou zmatenou paměť a nedal pokoj v dobývání tajných myšlenek. „Proč tomu tak je?“ ptám se. „Je to láska? Zamiloval jsem se?“ přemýslím... Po časném ranním probuzení a dlouhém nočním přemýšlení jsem se rozhodl, že své pocity sepíšu do veršů a předám své milé dívce. Při setkání se mi opět určitě ruměncem zalijí tváře, srdce mi bude bušit a ruce se budou trástat. Vše jen proto, že jsem nesmělý. Možná moje myšlenky ovládá tajemný démon. Uvědomuji si to čím dál více. „Opravdu žiju? Stalo se to všechno? Spím, či bdím?“ přemýslím. V kapse mám pro ni onen zamilovaný dopis.

„Hej, živote, temnotou a láskou posedlý, přijmeš mě k sobě?“ řvu na celý svět a hlavou mi létají blesky divokých myšlenek.....

1. 11. 2015

Toto boli asi najťažšie dni v mojom živote. Rozhodol som sa navštíviť miesto, kde som ju zhliadol naposledy. Nebola tam. Čakal som dve ukrutné hodiny

a ona neprišla. Stratil som nádej a chuť do života. Kráčam späť. Pýtate sa kam? Presne tam, odkiaľ som pred párdňami utiekol. Bolel ma každý krok späť a premohol ma pocit zármutku. Bum! „Prepáčte, nechcel som do vás vraziť slečna!“ Nie, nie, opäť sa zamilovávam do tých modrých očí. Je to ona! Hodí na mňa vtipnú a zároveň tak nežnú grimasu. A viete, čo som urobil ja? Roztrasene som z vrecka vytiahol papierik a začal som čítať svoje myšlienky:

„Tvoja tvár tak krehká je,

chcem cítiť, že aspoň na chvíľu moja je.

Tvoje oči, krásna tvár,

od Boha ten najkrajší dar.“

Vidím, že sa jej lesknú oči, no ja stále pokračujem.

„Kto by predsa takéhoto blázna chcel?

Každý by ťa za to nenávidel.

Ja som ťa vždy miloval,

svoje srdce pre teba obetoval.“

Zrazu počujem hlasy ľudí za mojím chrbotom: „Je to on!“ Pocítim paniku. „Hore ruky!“ Pustím papier na zem, zdvihнем ruky, ale slová z mojej pamäti neprestávajú ešte zniet’.

„Trvá to už dlhú dobu,
neviem zo seba zvliect' zaľúbenú róbu.“

Z očí mi tečú slzy, ale vidím, že aj jej. Zdvíha papier zo zeme a ja už len zakričím: „Milujem t'a.....“

OBSAH

ATLETICKÉ PŘÁTELSTVÍ.....	6
CO TO MŮŽE BÝT ?	13
NEOBYČEJNÝ PROJEKT.....	22
POPRVÉ NENÍ VŽDY NAPOSLED	30
VÁLKA S LÁSKOU	37
ZÁPISKY ZOUFALCE	45